

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

8 באוקטובר 2007

173

כ"ו בתשרי התשס"ח

עמוד

- 2 ..... הצעת חוק השלכות מגדריות בחקיקה (תיקוני חקיקה), התשס"ח-2007
- הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון מס' 35) (תיקון) (המשך שידורי חדשות מקומיות בטלוויזיה),
4 ..... התשס"ח-2007

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברת הכנסת מטעם הוועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת:

הצעת חוק השלכות מגדריות בחקיקה (תיקוני חקיקה), התשס"ח-2007*

- תיקון חוק שיווי זכויות האישה
1. בחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951 -
(1) בסעיף 136א), ברישאה, אחרי "בסעיף זה" יבוא "ובסעיף 236";
(2) אחרי סעיף 136 יבוא:

"חוות דעת מגדרית 236. הועברה לוועדה מוועדות הכנסת (בסעיף זה - הוועדה) הצעת חוק, לרבות הצעת חוק תקציב שנת, או הובאה לאישור הוועדה או להתייעצות עמה חקיקת משנה, אשר יש להן השלכות על השוויון בין נשים לגברים או הנוגעות לתחום מתחומי פעולתה של הרשות, תגיש הרשות לוועדה חוות דעת בדבר ההשלכות האמורות (בסעיף זה - חוות דעת מגדרית). חוות הדעת המגדרית תונח על שולחן הוועדה לקראת הדיון בעניין."

דברי הסבר

מסקירה שנמסרה לוועדה לקידום מעמד האישה של הכנסת (להלן - הוועדה) מטעם מרכז המחקר והמידע של הכנסת ("הערכת השפעות מגדריות של חקיקה - סקירה משווה" מיום ח' בתמוז התשס"ו, 24 ביוני 2007), עולה כי גופים בין-לאומיים כמו האו"ם (מצע הפעולה של בייג'ין משנת 1995) והאירוד האירופי (דירקטיבה משנת 2002) המליצו על שימוש במנגנונים להערכת השפעות מגדריות של כל מדיניות שהממשלות מבקשות לנקוט ושל כל חקיקה מוצעת. יש מדינות שבהן החובה לבצע הערכת השפעות מגדריות של הצעות חוק קבועה בחוק (כגון בריטניה ושוודיה), ויש מדינות שבהן החובה קבועה בתכנית ממשלתית או בהנחיות לחקיקה (כגון גרמניה, קנדה ופינלנד).

בהתאם למנגנון המוצע, יוסף לחוק שיווי זכויות האישה סעיף הקובע כי הרשות לקידום מעמד האישה תגיש חוות דעת מגדרית לוועדה מוועדות הכנסת על כל הצעת חוק שהועברה לדיון בוועדה ועל כל חקיקת משנה שהובאה לאישור הוועדה או להתייעצות עמה, שיש להן השלכות על השוויון בין נשים לגברים או הן נוגעות לתחום מתחומי פעולתה של הרשות המפורטים בחוק הרשות לקידום מעמד האישה, התשנ"ח-1998. חוות הדעת המגדרית תונח על שולחנה של הוועדה האמורה לקראת הדיון באותו חוק, וכך ייחשפו בפני חברי הכנסת ויתר המשתתפים בדיונים ההשלכות המגדריות של החקיקה ויתאפשר דיון ציבורי מעמיק בהן (סעיף 1).

עוד מוצע לתקן את חוק הרשות לקידום מעמד האישה, התשנ"ח-1998, ולעגן בו את הגשת חוות הדעת המגדריות כאמור באחד מתפקידיה הרשמיים של הרשות לקידום מעמד

עקרון השוויון בכלל, והשוויון בין נשים לגברים בפרט, הוא מאבני היסוד של המשטר הדמוקרטי. כפועל יוצא של תפיסה זו חוקק כבר בשנותיה הראשונות של המדינה חוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951 (להלן - חוק שיווי זכויות האישה), שמטרתו לקבוע עקרונות להבטחת שוויון מלא בין נשים לגברים. בחוק האמור אף הוטלה חובה על כל רשויות השלטון, ובהן הרשות המחוקקת, לכבד את הזכויות שלפניו גם בתי המשפט הכירו במעמדו הייחודי של חוק זה.

מכוח עקרון השוויון כשלעצמו ומכוח החובה שנקבעה בחוק שיווי זכויות האישה מוטל על הרשות המחוקקת לבחון את ההשלכות של הצעות חוק וחקיקת משנה הנדונות בה על השוויון בין נשים לגברים. ואולם, בהליך החקיקה כיום אין בחינה מודעת ושיטתית של השלכות החקיקה על השוויון בין נשים לגברים.

מטרת הצעת החוק המתפרסמת בזה היא להביא לבחינה שיטתית של ההשלכות המגדריות של חקיקה ראשית וחקיקת משנה הנדונות בכנסת בהליך החקיקה ובכך לתרום לקידום השוויון בין נשים לגברים ברוב חוקי היסוד. חוק שיווי זכויות האישה ואמנת האומות המאוחדות בדבר ביטול הפליה נגד נשים לצורותיה. אמנם, חוקה על המחוקק שישקול את השפעות החקיקה המוצעת על כל קבוצות האוכלוסייה, ובכלל זה את ההשלכות המגדריות, אולם פעמים רבות ההשלכות המגדריות אינן ברורות מאליהן והחקיקה המוצעת נזמית נייטרלית מבחינה מגדרית. אחת מתכליות המנגנון המוצע בהצעת חוק זו היא לחשוף בפני המחוקק את חוסר השוויון הסמוי הטמון בחקיקה.

* הצעת חוק מס' 17/פ/282: הועברה לוועדה ביום ט"ז באדר התשס"ו: 6 במרס 2007
י"ס"ח התשי"א, עמ' 248; התשס"ה, עמ' 913.

2. בחוק הרשות לקידום מעמד האישה, התשנ"ח-1998² -
- (1) בסעיף 1, במקום "בין המינים" יבוא "בין נשים לגברים" ואחרי "בתחומים אלה" יבוא "להבטיח כי בהליכי החקיקה ייבחנו השלכות החקיקה המוצעת על השוויון בין נשים לגברים";
- (2) בסעיף 5, אחרי פסקה (6) יבוא:
- "(א6) להגיש חוות דעת מגדריות על הצעות חוק וחקיקת משנה כאמור בסעיף 236 לחוק שיווי זכויות האישה, התשי"א-1951";

ד ב ר י ה ס ב ר

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תמשיך הוועדה לבדוק אם להטיל על גורם בכנסת, נוסף על הרשות לקידום מעמד האישה, לבחון בחינה שיטתית את ההשלכות המגדריות של החקיקה הנדונה בכנסת ובוועדותיה. יהיה בכך כדי לתרום לעצמאות הרשות המחוקקת וליצירת מערך מקצועי ובקיא בתחום המגדר גם ברשות המחוקקת. הגורם הרלוונטי יכול שיהיה גוף חדש שיוקם בכנסת, כגון יועצת לענייני מגדר, ויכול שיהיה גוף קיים, כגון מרכז המחקר והמידע של הכנסת, אשר גם כיום נדרש להכין חוות דעת בדבר השלכות של חקיקה, ולעתים גם בדבר השלכות מגדריות.

האישה. כמו כן מוצע לתקן את סעיף המטרה של חוק זה ולהבהיר כי אחת ממטרותיו היא להבטיח כי בהליכי החקיקה ייבחנו השלכות המוצעת על השוויון בין נשים לגברים (סעיף 2). במרבית המדינות שנבחנו נעשית בדיקת ההשלכות המגדריות על ידי גורם ממשלתי בעל מומחיות בנושא מגדר. במדינות מעטות יש גורם בפרלמנט הנדרש לנושאים האלה. בישראל, הרשות לקידום מעמד האישה היא הגוף הממלכתי היחיד המופקד כיום על קידום מדיניות ועל עידוד פעילות בענייני מגדר, וכן על ייעוץ לגורמים המחוקקים בעניינים אלה.

חברת הכנסת עמירה דותן

² ס"ח התשנ"ח, עמ' 171.

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חברי הכנסת מטעם ועדת הכלכלה של הכנסת:

הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון מס' 35) (תיקון) (המשך שידורי חדשות מקומיות בטלוויזיה), התשס"ח-2007*

1. תיקון סעיף 3 בחוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון מס' 35), התשס"ז-2006, בסעיף 3(ב), במקום "כ"ב בטבת התשס"ח (31 בדצמבר 2007)" יבוא "ד" בטבת התשס"ט (31 בדצמבר 2008)".

ד ב ר י ה ס ב ר

בהעדר הסדר חלופי, ונוכח החשיבות של המשך שידורי החדשות המקומיות והתכניות המקומיות בענייני היום, מוצע להאריך את תוקפו של ההסדר הקיים בשנה נוספת, עד ליום 31 בדצמבר 2008.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תדון ועדת הכלכלה של הכנסת באפשרות להאריך את תוקף ההסדר האמור לתקופה העולה על שנה.

להערכת משרד האוצר, עלות הצעת החוק תואמת את הסכום המרבי המותר בניכוי בהתאם להוראות סעיף 6(ו) לחוק העיקרי, בסך של 25.5 מיליון שקלים חדשים. עם זאת, לא מדובר בהצעת חוק תקציבית כהגדרתה בסעיף 3ג לחוק-יסוד: משק המדינה, שכן הממשלה נתנה את הסכמתה להצעת החוק.

שידורי החדשות המקומיות ותכניות מקומיות בענייני היום הם כלי ביטוי חשוב של כל האירועים החדשתיים והחברתיים באזורי הארץ השונים, ובכלל זה בפריפריה. אירועים אלו אינם זוכים לסיקור ולטיפול במהדורות החדשות המרכזיות, ואף לא בתכניות טלוויזיה ארציות, ומגיעים לתודעה הציבורית בעיקר באמצעות שידורים אלה.

בסעיף 6 לחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן - החוק העיקרי), שתוקן בחוק הבזק (תיקון מס' 13), התשנ"ו-1996 (ס"ח התשנ"ו, עמ' 302), נקבע כי בעל זיכיון (שמאוחר יותר הפך לבעל רישיון כללי לשידורי כבלים) ישרר חדשות מקומיות ותכניות מקומיות בענייני היום. עוד נקבע כי הסדר זה יעמוד בתוקפו עד ליום 31 בדצמבר 2006. בחוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון מס' 35), התשס"ז-2006, הוארך תוקף ההסדר האמור בשנה, עד ליום 31 בדצמבר 2007.

חברי הכנסת: גרעון סעה, שלי יחימוביץ

* הצעת חוק מס' פ/2589/17: הועברה לוועדה ביום כ"ה בתמוז התשס"ז (10 ביולי 2007).
י ס"ח התשס"ז, עמ' 26.